

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Oznaczenia w tabeli: *zakres rozszerzony

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
MŁODA POLSKA – O EPOCE					
1. i 2. Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>modernizm, Młoda Polska, fin de siècle, neoromantyzm, secesja, nirwana, cyganeria</i> • wskazać, w jakich latach rozwijała się Młoda Polska • wymienić przemiany społeczne i polityczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>indywidualizm, subiektywizm, „sztuka dla sztuki”, filister</i> w kontekście epoki • przedstawić etymologię nazw epoki • opisać przemiany społeczne i polityczne przełomu wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego • opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich • zanalizować wpływ przemian społecznych i politycznych na kształt nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie Krakowa w rozwoju modernizmu w Polsce • wypowiedzieć się na temat wpływu Stanisława Przybyszewskiego na polską bohemę • sformułować wnioski z analizy wpływu przemian społecznych i politycznych na kształt nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, które zjawisko z życia codziennego lub kultury przełomu XIX i XX w. uważa za najbardziej przełomowe lub szczególnie interesujące • zanalizować obrazy Paula Gauguina oraz Carlosa Schwabe w odniesieniu do cech modernizmu
4. Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • wymienić najważniejsze założenia filozofii Fryderyka Nietzschego i Artura Schopenhauera • podać najważniejsze poglądy Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>wola, moralność panów, moralność niewolników, nadcztowiek</i> w kontekście filozofii Schopenhauera i Nietzschego • czytać ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować najważniejsze tezy filozofii Fryderyka Nietzschego i Artura Schopenhauera • omówić najważniejsze tezy filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować ogólne tendencje filozoficzne epoki • omówić nawiązanie do tezy Henriego Bergsona w wybranej dziedzinie sztuki, na wskazanym przez siebie przykładzie

		<p>fragmenty traktatów filozoficznych zamieszczone w podręczniku</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>intuicja</i> i <i>pęd życiowy</i> w kontekście filozofii Henriego Bergsona 			
<p>5. i 6. U progu sztuki nowoczesnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>impresjonizm</i>, <i>secesja</i>, <i>symbolizm</i>, <i>neoromantyzm</i>, <i>dramat naturalistyczny</i> • rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki modernistycznej • określić przynależność dzieł sztuki do określonego nurtu • podać informacje na temat stylu zakopiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cechy impresjonizmu, symbolizmu oraz secesji i wskazać je na przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu modernizmu (m.in. Claude Monet, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Antonio Gaudi, Edvard Munch, Auguste Renoir, Edgar Degas, Gustave Moreau, Auguste Rodin) 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować architekturę secesyjną i podać jej przykłady ze swojego otoczenia • wymienić tytuły najważniejszych dzieł młodopolskich i modernistycznych • scharakteryzować nowe kierunki w sztuce i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wybrane dzieła sztuki, należące do impresjonizmu i symbolizmu • opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość wybranego artysty modernistycznego • wymienić istotne dzieła najważniejszych artystów modernistycznych (m.in. Claude Monet, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Antonio Gaudi, Edvard Munch, Auguste Renoir, Edgar Degas, Gustave Moreau, Auguste Rodin)
MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI					
<p>7. Wprowadzenie do literatury modernizmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>symbolizm</i>, <i>impresjonizm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>ekspresjonizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>symbolizm</i>, <i>impresjonizm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>ekspresjonizm</i> w odniesieniu do literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>synestezja</i>, „<i>sztuka dla sztuki</i>” w odniesieniu do literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać zastosowanie nowych kierunków w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć zastosowanie wybranego nowego kierunku w literaturze
<p>9. i 10. Tematy podejmowane w twórczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>dekadent</i>, <i>gwara</i>, <i>folklor</i> • omówić treść wierszy: 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dekadentcki światopogląd na 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odniesienia do filozofii Schopenhauera w wierszu <i>Koniec wieku XIX</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować i zinterpretować podane wiersze Kazimierza Przerwy-Tetmajera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obecności pejzażu i folkloru

Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<i>Koniec wieku XIX; Lubie, kiedy kobieta...; Melodia mgieł nocnych</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy • streścić fragment utworu <i>Na skalnym Podhalu</i> • wskazać w wierszu styl właściwy utworom młodopolskim	podstawie wiersza <i>Koniec wieku XIX</i> • odnaleźć elementy impresjonizmu w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> • wypowiedzieć się na temat stylizacji gwarowej we fragmencie utworu <i>Na skalnym Podhalu</i>	• wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania kobiety w erotyku Tetmajera • zdefiniować synestezję na podstawie wiersza <i>Melodia mgieł nocnych</i>	• wskazać obecność instrumentacji głoskowej w <i>Melodii mgieł nocnych</i> i określić jej funkcję • wypowiedzieć się na temat folkloru podhalańskiego na podstawie interpretacji obrazu Gersona • scharakteryzować erotyk Tetmajera na tle obowiązujących wówczas konwencji	podhalańskiego w twórczości młodopolan *• porównać erotyk Tetmajera z rzeźbą Rodina • wykazać, że zarówno <i>Melodia mgieł nocnych</i> , jak i <i>Na skalnym Podhalu</i> są charakterystyczne dla epoki i więcej je łączy, niż dzieli
12. i 13. Młodopolskie inspiracje w twórczości Leopolda Staffa	• omówić treść wierszy: <i>Kowal</i> i <i>Deszcz jesienny</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>sonet</i> , <i>symbolizm</i> , <i>wiersz sylabotoniczny</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy • wskazać w wierszu styl właściwy utworom młodopolskim	• wskazać w wierszu <i>Kowal</i> inspiracje filozofią Fryderyka Nietzschego • wskazać obecność instrumentacji głoskowej w wierszu <i>Deszcz jesienny</i>	• objaśnić symbole w wierszu <i>Kowal</i> • zinterpretować symbole w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> • wyjaśnić cechy wiersza sylabotonicznego na podstawie <i>Deszczu jesiennego</i>	• zanalizować i zinterpretować wskazane wiersze • na podstawie wiersza <i>Deszcz jesienny</i> wyjaśnić pojęcie <i>psychizacja krajobrazu</i>	• wskazać w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> cechy właściwe dla młodopolskiego obrazowania i je omówić
14. Impresjonizm w cyklu poetycki	• wyjaśnić pojęcia: <i>impresjonizm</i> , <i>symbolizm</i> , <i>sonet</i> , <i>cykl poetycki</i> • omówić treść sonetów Jana Kasprowicza • wymienić w wierszach elementy tatrzańskiego krajobrazu • wskazać w wierszach styl właściwy utworom młodopolskim • podać nazwiska autorów, dla których inspiracją były góry	• wskazać w wierszach elementy symbolizmu i impresjonizmu • określić porę dnia/roku w każdym z sonetów • wymienić tytuły tekstów zawierające motyw gór	• interpretować symbole obecne w wierszach • wskazać i wyjaśnić impresjonistyczną motywację cyklu <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> *• zrelacjonować opinie badaczy na temat cyklu poetyckiego Jana Kasprowicza • podać powody, dla których młodopolscy twórcy inspirowali się górskim krajobrazem	• dokonać analizy porównawczej wierszy pod kątem różnic w ujęciu tego samego krajobrazu o różnych porach doby	• wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania przyrody w poezji młodopolskiej • porównać cykl sonetów Kasprowicza z cyklem obrazów <i>Katedra w Rouen</i> Claude'a Moneta
15. Zmagania ze światem w twórczości	• wyjaśnić pojęcia: <i>katastrofizm</i> ,	• wskazać nawiązania biblijne w utworze <i>Dies</i>	• wyjaśnić symbolikę utworu <i>Dies irae</i>	• zanalizować i zinterpretować wskazane utwory Jana	• wypowiedzieć się na temat ewolucji postawy

Jana Kasprowicza	<p><i>ekspresjonizm, hymn, franciszkanizm</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów hymnu <i>Dies irae</i> i <i>Księgi ubogich</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy • podać nazwę gatunku literackiego, którego przykładem jest <i>Dies irae</i> • rozpoznać adresata <i>Księgi ubogi</i> • przedstawić związek pomiędzy pojęciem <i>franciszkanizm</i> a postacią św. Franciszka z Asyżu 	<p><i>irae</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować katastrofizm w kontekście utworu <i>Dies irae</i> • wytłumaczyć, czym jest franciszkanizm w kontekście <i>Księgi ubogich</i> • orientować się w problematyce cyklu <i>Ginącemu światu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy ekspresjonizmu w utworze <i>Dies irae</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy lirycznego w wierszach <i>Dies irae</i> i <i>Księga ubogich</i> 	Kasprowicza z uwagi na ich treść i formę	<p>wobec świata, konfrontując <i>Księgę ubogich</i> z <i>Dies irae</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotować wypowiedź ustną na temat: „Relacje Bóg – człowiek w wybranych utworach literackich różnych epok” • wymienić tytuły kilku filmów lub książek science fiction, w których dominuje katastrofizm, i określić, co je różni, oprócz formy, od dzieła Kasprowicza
16., 17., 18., 19. i 20. <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego • omówić genezę <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego • scharakteryzować głównych bohaterów dramatu • przybliżyć twórczość Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w postaciach dramatu ich pierwowzory • wyjaśnić rolę didaskaliów • wypowiedzieć się na temat relacji pomiędzy chłopstwem a inteligencją • omówić funkcję osób dramatu w kontekście całości • wskazać symbole obecne w dramacie • przedstawić kompozycję <i>Wesela</i> • zaprezentować kontekst historyczny utworu – wypowiedzieć się na temat rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć obraz inteligencji i chłopstwa przełomu wieków na podstawie tekstu • omówić odmienną Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • zinterpretować zakończenie utworu • wyjaśnić znaczenie i funkcję symboli obecnych w dramacie • określić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> • zaprezentować kontekst historyczny utworu – wypowiedzieć się na temat krakowskiej szkoły historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dialogi postaci realistycznych z osobami dramatu • wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych, obecnych w dramacie • omówić stylizację gwarową w utworze • porównać obraz Stanisława Wyspiańskiego <i>Chochoty</i> z treścią dramatu • określić na podstawie kadru zamieszczonego w podręczniku, jaką rolę w filmie <i>Wesele</i> Wajdy odgrywają scenografia i poszczególne ujęcia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w dramacie Wyspiańskiego cechy reprezentatywne dla Młodej Polski • podjąć dyskusję na temat aktualności diagnozy na temat społeczeństwa polskiego, zaprezentowanej w <i>Weselu</i> • porównać finałową scenę dramatu Wyspiańskiego z obrazem Jacka Malczewskiego <i>Melancholia</i> • napisać recenzję adaptacji filmowej <i>Wesela</i> w reżyserii Wajdy z omówieniem sposobu, w jaki reżyser

					oddal atmosferę dramatu
21., 22., 23. i 24. <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść I tomu <i>Chłopów</i> Stanisława Władysława Reymonta • scharakteryzować głównych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić strukturę społeczną wsi, zaprezentowaną w utworze • scharakteryzować obyczaje i obrzędy ukazane w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści • wskazać obecność tendencji artystycznych epoki w dziele Reymonta 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować motywacje zachowań opisanych w <i>Chłopach</i> • omówić stylizację gwarową, zastosowaną przez pisarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tendencje artystyczne epoki w dziele Reymonta
26., 27., 28. i 29. <i>Ludzie bezdomni</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Ludzi bezdomnych</i> Stefana Żeromskiego • wymienić głównych bohaterów utworu • zaprezentować biografię Tomasza Judyma 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować problematykę społeczną utworu • omówić kompozycję powieści • scharakteryzować głównych bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Ludzi bezdomnych</i> • wskazać przykłady użycia przez pisarza techniki impresjonistycznej i naturalistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki utworu • omówić symbolikę tytułu i interpretować „bezdomność” bohaterów w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • omówić cechy powieści młodopolskiej na przykładzie utworu Żeromskiego* • podać argumenty potwierdzające tezę, że Tomasz Judym to bohater romantyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wyborów dokonywanych przez Tomasza Judyma • omówić przykłady użycia przez pisarza techniki impresjonistycznej i naturalistycznej • porównać obraz Antoniego Kozakiewicza z adekwatnym fragmentem <i>Ludzi bezdomnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić wybór Tomasza Judyma • podjąć dyskusję na temat aktualności problematyki moralnej powieści • zaprezentować wybrany utwór podejmujący kwestie aktualnych problemów społecznych w kontekście <i>Ludzi bezdomnych</i>
31., 32. i 33. <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Jądro ciemności</i> • scharakteryzować Kurza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz kolonializmu zaprezentowany w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Jądra</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić metaforyczne znaczenie podróży podjętej przez Marlowa • omówić symbolikę powieści • wyjaśnić tytuł utworu • zinterpretować <i>Jądro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować postawę i poglądy Kurza • zinterpretować ostatnie słowa wypowiedziane przez Kurtza • przywołać konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie Marlowa w trakcie jego rozmowy z narzeczoną Kurtza i umotywić swoje zdanie • podjąć dyskusję na

		<i>ciemności</i>	<i>ciemności</i> jako powieść antykolonialną • wyjaśnić, jakie możliwości ukazania obcej kultury daje film i pod jakimi względami może uzupełnić obraz wyłaniający się z dzieła literackiego	literackie lub filmowe, dotyczące problemu zła w człowieku	temat zła w człowieku • na podstawie szerokich kontekstów analizować różne przyczyny ujawniania się zła w człowieku
MŁODA POLSKA – NAUKA O JĘZYKU					
34. Słowa i ich znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>akt komunikacji, synonim, eufemizm, wulgaryzm, etymologia</i> • dostrzec odcienie znaczeniowe w grupie synonimów • wymienić cechy stylu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dobrać właściwy wyraz do konkretnej sytuacji komunikacyjnej • scharakteryzować wybrane cechy stylu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować na przykładach sposób eksponowania sfery uczuciowej w literaturze Młodej Polski • zaprezentować etymologię wybranych słów utworu • wyjaśnić na przykładach sposób zastosowania technik naturalistycznej i impresjonistycznej w literaturze • analizować wybrane utwory pod kątem stylu właściwego dla modernizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić wpływ wieloznaczności na jakość komunikatu • omówić techniki wprowadzania muzyczności do literatury na wybranych przykładach • omówić styl danego autora modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić komunikat wieloznaczny na jednoznaczny • porównać styl wybranych autorów modernistycznych
MŁODA POLSKA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
35. Podsumowanie wiadomości na temat Młodej Polski	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować opinie, przedstawione w podanych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>sztuka wysoka, kultura niska, sztuka masowa</i> • porównać opinie obu autorów na temat sztuki młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kulturze Młodej Polski początki nowoczesnej kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoją opinię, dotyczącą tezy Czesława Miłosza o słabości artystycznej literatury młodopolskiej • podjąć dyskusję na temat aktualności literatury młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować własną opinię na temat omówionej epoki wraz z jej uzasadnieniem • podjąć dyskusję na temat wartości sztuki masowej
36. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko • uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

MŁODA POLSKA – NAWIĄZANIA					
37. Śladami modernizmu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać wpływy modernizmu we współczesnej kulturze podać przykłady wpływu modernizmu na kulturę współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> opisać początki kultury masowej i jej rozwój do dnia dzisiejszego omówić przykłady wpływu modernizmu na kulturę współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osiągnięcia techniczne i naukowe wywierające wpływ na współczesność podać przykłady aluzji i nawiązań współczesnych do wybranych dzieł modernistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> określić, w jaki sposób modernizm ukształtował współczesną cywilizację zanalizować i zinterpretować wybrany tekst kultury nawiązujący do modernizmu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać funkcjonowanie tych samych motywów zaczerpniętych z modernizmu w różnych utworach literackich podjąć dyskusję na temat aktualności światopoglądu modernistycznego w świecie współczesnym
38. Wobec życia i świata współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> streścić fragment tekstu Antoniego Kępińskiego <i>Melancholia</i> zrelacjonować treść fragmentu utworu Paktofoniki <i>Chwile ulotne</i> wypowiedzieć się na temat hip-hopu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przyczyny nastrojów pesymistycznych, dotyczących współczesnego człowieka wskazać w utworze <i>Chwile ulotne</i> motywy konfliktu artysta – filister 	<ul style="list-style-type: none"> porównać melancholię, opisaną przez Kępińskiego z postawami dekadentkimi zestawić utwór Paktofoniki z deklaracjami modernistycznych artystów 	<ul style="list-style-type: none"> porównać współczesne ujęcie melancholii z obrazem Jacka Malczewskiego <i>Melancholia</i> omówić wybrane konteksty literackie i filmowe, dotyczące kondycji człowieka we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję dotyczącą samotności współczesnego człowieka wypowiedzieć się na temat sposobu ujęcia współczesnych lęków w kulturze popularnej
40. Wieś współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować fragment utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować narratora fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić światopogląd bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać fragment <i>Konopielki</i> z treścią pierwszego tomu <i>Chłopów</i> Reymonta pod względem sposobu przedstawienia mieszkańców wsi 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję stylizacji gwarowej
43. Ziemia obiecana	<ul style="list-style-type: none"> streścić film scharakteryzować głównych bohaterów filmu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia XIX-wiecznej Łodzi w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł filmu wypowiedzieć się na temat scenografii w filmie omówić kreacje aktorskie wybranych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować zakończenie filmu 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować kadr z filmu zamieszczony w podręczniku
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
45. i 46. Świat między	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę 	<ul style="list-style-type: none"> zreferować tendencje 	<ul style="list-style-type: none"> omówić tendencje literackie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na

wojnami	dwudziestolecia międzywojennego <ul style="list-style-type: none"> wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę 	dwudziestolecia międzywojennego w Polsce <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>totalitaryzm, faszyzm, nazizm, rasizm, antysemityzm, komunizm</i> porównać tło historyczne międzywojnia w Polsce i na świecie 	światopoglądowe epoki <ul style="list-style-type: none"> omówić wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę uzasadnić, który z czynników, jego zdaniem, odegrał kluczową rolę w kształtowaniu się nowej epoki 	nowej epoki <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować nastroje społeczne, jakie zapanowały po 1918 r. w Europie i określić ich przyczyny wypowiedzieć się na temat totalitaryzmów europejskich w okresie międzywojennym 	temat zalet i wad życia w państwie międzynarodowym <ul style="list-style-type: none"> opisać życie codzienne w okresie dwudziestolecia międzywojennego
47. Filozofia początków XX stulecia	<ul style="list-style-type: none"> wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki zreferować najważniejsze założenia psychoanalizy Freuda, filozofii Oswalda Spenglera oraz Edmunda Husserla 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>psychoanaliza, id, ego, superego, behawioryzm, katastrofizm, fenomenologia</i> czytać ze zrozumieniem fragmenty tekstów filozoficznych zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy świadomością a nieświadomością 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać sposoby ujawniania się nieświadomej sfery psychiki ludzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić opozycyjną relację pomiędzy kulturą a cywilizacją
48. i 49. Sztuka międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje w kulturze dwudziestolecia międzywojennego rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy: ekspresjonizmu, kubizmu, abstrakcjonizmu, dadaizmu i surrealizmu podać nazwiska najważniejszych twórców sztuki dwudziestolecia międzywojennego (Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, Le Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, 	<ul style="list-style-type: none"> orientować się w działalności najważniejszych twórców sztuki dwudziestolecia międzywojennego (Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, Le Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin) wskazać najważniejsze cechy architektury 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować wybrany obraz na podstawie podanych kryteriów wypowiedzieć się na temat początków filmu wskazać dominujące tendencje w teatrze międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> omówić twórczość wybranego artysty dwudziestolecia międzywojennego

		Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin)	modernistycznej		
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI					
51. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>awangarda, futuryzm, powieść psychologiczna, skamandryci, Awangarda Krakowska, Druga Awangarda, katastrofizm, powieść społeczno-polityczna, absurd, strumień świadomości, nurt groteskowo-fantastyczny</i> • przedstawić polskie formacje poetyckie międzywojnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>futuryzm, groteska, absurd, katastrofizm</i> w odniesieniu do literatury • wskazać awangardowe rodzaje wypowiedzi literackiej • zaprezentować międzywojenne tendencje w literaturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nowatorskie techniki w prozie europejskiej • scharakteryzować nowe gatunki prozatorskie w literaturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować międzywojenne tendencje w literaturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić międzywojenne tendencje w literaturze polskiej w kontekście epok poprzednich
52., 53. i 54. Skamander i satelici	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nazwiska członków grupy Skamander • wypowiedzieć się na temat treści wierszy zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy poezji skamandrytów na przykładach • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszach: Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i> i Jana Lechonia <i>Herostrates</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić temat wiersza <i>Do krytyków</i> w odniesieniu do tradycji literackiej • zinterpretować tytuł wiersza <i>Do krytyków</i> • wyjaśnić sens tytułu wiersza <i>Herostrates</i> • scharakteryzować stosunek skamandrytów do tradycji literackiej na podstawie wiersza <i>Herostrates</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • w wierszu Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i> wskazać i omówić cechy manifestu poetyckiego • scharakteryzować sposób ujęcia tematu przemijania w wierszu <i>Przy okrągłym stole</i> • zanalizować funkcję użycia neologizmów w wierszu <i>Słowisień</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sposób opisanego Lechonia
55. Awangarda Krakowska	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić główne założenia programowe Awangardy Krakowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy architektury gotyckiej w wierszu Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i> • omówić kreację 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim według Peipera jest poeta i na czym polega twórczość poetycka • wymienić założenia Awangardy Krakowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Peiper nazywa swoje czasy „epoką uścisku z terażniejszością” • dokonać analizy i interpretacji wiersza <i>Notre-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić argumenty na poparcie lub odrzucenie tezy, że również dzisiaj świat rozwija się zgodnie z

		podmiotu lirycznego w wierszu <i>Notre-Dame</i>	zrealizowane w wierszu <i>Notre-Dame</i> • zinterpretować sposób ukazania katedry w wierszu	<i>Dame</i> Juliana Przybosa	hasłem „miasto, masa, maszyna”
57. Poezja Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	• określić temat wiersza Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego <i>Serwus, madonna</i>	• przedstawić kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Serwus, madonna</i> • określić temat wiersza	• omówić sposób ukazania rzeczywistości w wierszu <i>Piosenka</i>	• wypowiedzieć się na temat zastosowanego w wierszu <i>Serwus, madonna</i> zwrotu do Matki Boskiej	• podjąć dyskusję, czy wiersz <i>Serwus, madonna</i> można zaliczyć do liryki religijnej
58. Katastrofizm Józefa Czechowicza	• wyjaśnić pojęcia: <i>katastrofizm, Druga Awangarda</i> • omówić treść wiersza <i>mały mit</i>	• omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>mały mit</i> • wskazać w utworze elementy katastroficzne i arkadyjskie	• wskazać przyczyny nastrojów katastroficznych w dwudziestoleciu międzywojennym	• dokonać analizy i interpretacji wiersza <i>mały mit</i>	• wskazać w wierszu elementy awangardowe
59. Poezja Bolesława Leśmiana	• omówić treść wierszy: <i>W malinowym chruśniaku</i> i <i>Ballada bezładna</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>panteizm, erotyk, ballada</i>	• określić sytuację liryczną wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i>	• omówić zmysłowy charakter wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i> • interpretować tytuł wiersza <i>Ballada bezładna</i> • wskazać elementy panteizmu w wierszu <i>Ballada bezładna</i> • interpretować metafory użyte w wierszu <i>Ballada bezładna</i>	• zanalizować sposób tworzenia atmosfery intymności w wierszu <i>W malinowym chruśniaku</i> • omówić sposób przedstawienia mitu genezyjskiego w wierszu <i>Ballada bezładna</i>	• określić stosunek utworu <i>Ballada bezładna</i> do konwencji gatunku • porównać obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> z wierszem <i>W malinowym chruśniaku</i> • wskazać powiązania treści wiersza z filozofią Bergsona
61., 62., 63., 64. i 65. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego	• streścić <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego • zaprezentować etapy życia głównego bohatera • opisać obraz rewolucji przedstawiony w powieści	• omówić proces dojrzewania głównego bohatera • opisać obraz Polski porozbiorowej ukazany w <i>Przedwiośniu</i> • scharakteryzować różne środowiska (rządowe, ziemiańskie,	• zaprezentować i omówić dyskusje światopoglądowe zawarte w powieści • zinterpretować tytuł powieści	• wskazać i omówić mity narodowe demaskowane przez autora • wyjaśnić metaforykę „szklanych domów” i wytłumaczyć znaczenie tego motywu dla wymowy ideowej powieści	• zestawić obrazy rewolucji przedstawione w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i innych tekstach kultury

		komunistyczne) przestawione w powieści • wypowiedzieć się na temat kompozycji i języka utworu • przedstawić tło historyczne opisywanych wydarzeń			
66. i 67. <i>Panny z Wilka</i> Jarosława Iwaszkiewicza	• zrelacjonować treść opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza • scharakteryzować Wiktora Rubena	• omówić różnice w postrzeganiu poszczególnych kobiet przez głównego bohatera na przestrzeni czasu	• zinterpretować relacje pomiędzy Wiktorem Rubenem a mieszkankami Wilka	• omówić symbolikę zawartą w opowiadaniu	• podjąć dyskusję na temat sposobu ukazania wpływu czasu w opowiadaniu • omówić różne sposoby ukazania wpływającego czasu w literaturze i sztuce
69. i 70. <i>Cudzoziemka</i> Marii Kuncewiczowej	• streścić powieść Marii Kuncewiczowej <i>Cudzoziemka</i> • wymienić kolejne etapy życia tytułowej bohaterki	• scharakteryzować kompozycję powieści • omówić kolejne etapy życia głównej bohaterki	• wyjaśnić przyczyny samotności głównej bohaterki • zinterpretować tytuł powieści	• zinterpretować zachowanie Róży Żabczyńskiej w kontekście jej doświadczeń	• wskazać w <i>Cudzoziemce</i> cechy gatunkowe powieści psychologicznej
71. i 72. <i>Sklepy cynamonowe</i> Brunona Schulza	• streścić opowiadania Brunona Schulza • scharakteryzować głównego bohatera	• wypowiedzieć się na temat kreacji narratora w opowiadaniu • wskazać elementy poetyki snu	• omówić topos labiryntu wykorzystany w opowiadaniu • wyjaśnić przyczynę braku logiki i linearności czasu	• zinterpretować opis ojca w pierwszej części utworu	• wyjaśnić znaczenie wędrówki głównego bohatera • podjąć dyskusję na temat roli mitologii osobistej w kształtowaniu się osobowości człowieka
73., 74., 75. i 76. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza	• streścić fragmenty <i>Ferdydurke</i> zamieszczone w podręczniku • scharakteryzować stronnictwa, których przedstawiciele biorą udział w pojedynku na miny	• omówić narrację fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Ferdydurke</i> • zdefiniować pojęcie	• wypowiedzieć się na temat języka fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • omówić funkcję prof. Pimki w utworze • wskazać strategie tworzenia i rozbijania formy	• zinterpretować metaforyczne znaczenie pojedynku na miny • zinterpretować metaforę szkoły w <i>Ferdydurke</i> • odnieść diagnozę dotyczącą życia społecznego, przedstawioną w <i>Ferdydurke</i> do rzeczywistości codziennej	• wymienić i krótko scharakteryzować środki językowe służące wywołaniu efektu groteski we fragmentach powieści oraz w całym utworze

	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Ferydurke</i> • zdefiniować pojęcie formy • opisać Młodziaków, Hurleckich oraz stronnictwa „chłopiat” i „chłopaków” 	<p>formy w kontekście utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kompozycję powieści • wskazać elementy groteski w utworze • wyjaśnić symbolikę „pupy”, „łydki” i „gęby” w kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę międzyludzkich relacji ukazanych w <i>Ferdydurke</i> • wskazać i omówić elementy groteski w utworze 		
82. i 83. Proces Franza Kafki	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Proces</i> Franza Kafki • scharakteryzować głównego bohatera powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje Józefa K. z innymi ludźmi • zdefiniować pojęcia: <i>absurd</i> i <i>parabola</i> (<i>przypowieść</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie przestrzeni w utworze • określić funkcję absurdu w powieści • zinterpretować paraboliczny charakter powieści • wskazać elementy paraboli w utworze • odszukać elementy absurdu w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować symbolikę obecną we fragmencie dotyczącym wizyty Józefa K. w katedrze • zinterpretować przypowieść o odźwiernym • wyjaśnić zakończenie <i>Procesu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję elementów absurdu i paraboli w powieści • wymyślić i przedstawić w formie krótkiego opowiadania scenkę, będącą zilustrowaniem „sytuacji kafkowskiej” • pisać pracę na temat: „Znaczenie motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Kafki”
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – NAUKA O JEZYKU					
84. Konstruowanie własnej wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady tworzenia poprawnego komunikatu językowego • omówić wybrane zasady tworzenia poprawnego komunikatu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę wypowiedzi ustnej i wymienić jej formy • przedstawić specyfikę wypowiedzi pisemnej • przedstawić na wybranych przez siebie przykładach specyfikę form wypowiedzi ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wybrane formy wypowiedzi ustnej • wypowiedzieć się na temat wybranych form komunikatów pisemnych • wymienić elementy wpływające na kulturę języka • przygotować przykładową formę wypowiedzi ustnej zgodnie z zasadami tworzenia poprawnego komunikatu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować język współczesny pod kątem mody językowej • omówić elementy wpływające na kulturę języka • przygotować przykładową formę wypowiedzi pisemnej zgodnie z zasadami tworzenia poprawnego komunikatu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić błędy językowe dostrzeżone w języku rówieśników • zanalizować kulturę języka swojego otoczenia
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
85. Podsumowanie	• przedstawić opinie	• odnaleźć	• skomentować różnice w	• zilustrować przykładami	• zaprezentować własną

wiadomości na temat międzywojnia	Aliny Kowalczykowej i Normana Daviesa na temat dwudziestolecia międzywojennego	podobieństwa w sposobie postrzegania sytuacji Polski po odzyskaniu niepodległości • przedstawić różnice w opisie życia kulturalnego międzywojnia przez Kowalczykową i Daviesa	opisie życia kulturalnego międzywojnia	opinię Normana Daviesa • podjąć dyskusję na temat kultury polskiej okresu międzywojennego	opinię na temat omówionej epoki wraz z jej uzasadnieniem • sformułować wniosek z dyskusji na temat kultury polskiej okresu międzywojennego
86. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze • rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – NAWIĄZANIA					
87. Śladami międzywojnia	• rozpoznać na konkretnych przykładach wpływ kultury międzywojnia na sztukę współczesną	• przedstawić rozwój kultury masowej • wypowiedzieć się na temat przedwojennej rewolucji obyczajowej i jej współczesnych efektów	• określić wpływ wynalazków i odkryć epoki na cywilizację XX i XXI wieku • omówić sposób oddziaływania powstałych w międzywojniu systemów totalitarnych na obraz świata i kształt kultury w latach późniejszych	• ocenić wpływ międzywojnia na współczesność i uargumentować swoje stanowisko	• porównać funkcjonowanie tych samych motywów zaczerpniętych z międzywojnia w różnych utworach literackich
88. Z perspektywy czasu	• omówić treść wiersza Czesława Miłosza	• wskazać i omówić pochwały pod adresem skamandrytów wyrażone w wierszu	• omówić stosunek podmiotu lirycznego do skamandrytów	• wyjaśnić przyczynę użycia słowa <i>skaza</i> w odniesieniu do bohaterów utworu	• odnaleźć w wierszu Miłosza aluzje do jego biografii poetyckiej
90. Obraz miasta	• opisać fotografię wykonaną przez Ryszarda Horowitza	• odnaleźć w tekstach literatury dwudziestolecia	• zreferować sposób przedstawienia miasta w różnych tekstach kultury	• zinterpretować zmiany na zdjęciu dokonane komputerowo	• wyjaśnić, jakie znaczenie ma motyw miasta w tekstach

		międzywojennego obrazy miasta	dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wizję miasta zaprezentowaną na fotografii z literackimi obrazami aglomeracji powstałymi w dwudziestoleciu międzywojennym 	kultury z różnych epok
92. Opowieść o sympatycznych przestępcach	<ul style="list-style-type: none"> • streścić film • scharakteryzować tytułowych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać Amerykę lat 30. ukazaną w filmie • omówić sposób prezentacji głównych bohaterów filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zastosowane konwencje gatunkowe: kina gangsterskiego i dramatu społecznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić środki filmowe wzmacniające przekaz obrazu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia przestępstwa w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zastosowaną w filmie konwencję kina gangsterskiego na tle innych filmów należących do tego gatunku